

RIMNieuws

Nummer 38 - 3de kwartaal 1997

Driemaandelijks tijdschrift - Afgiftekantoor Mechelen 1 - V.U. Frans Geys, Zoutwerf 14, 2800 Mechelen

Editoriaal Beste RIM-sympatisant,

Ik hoop dat U niet al te ongerust geworden bent wegens het uitblijven van onze derde Nieuwsbrief 1997.

Ik wil U met deze geruststellen. Er wordt hard aan gewerkt. We hebben immers de intentie de inhoud van de toespraken van al onze sprekers n.a.v. de studiedag en academische zitting op een begrijpbare manier aan U voor te leggen. Deze klus hebben wij echter onderschat, en neemt meer tijd in beslag dan gepland.

Deze nieuwsbrief spitst zich daarom toe op de komende RIM-activiteiten voor de 2de helft van ons lustrumjaar. Wij beloven U dat de nieuwsbrief 4/97 alles ruimschoots zal goedmaken.

Het eerder aangekondigde programma onderging een kleine wijziging : "25 jaar stadsvernieuwing in de Heembeemd" gaat door op zaterdag 29.11.1997 i.p.v. zondag 19.10.1997.

Deze activiteit mag u beslist niet missen, want zoals het er nu naar uitziet zal ze bijzonder boeiend zijn.

Guy Bertrand

HERFSTPROGRAMMA 1997 **RIM - Mechelenbinnenstebuiten**

De Mechelse Dorpen

We hebben met RIM in het verleden slechts sporadisch aandacht geschonken aan de vijf dorpen waarmee Mechelen sinds 1977 is gefusioneerd. Om dit tekort weg te werken plaatsten we in 1997 al de 'Mechelse dorpen' op de agenda. De wandelingen gaan zowel over de geschiedenis als over de stedenbouwkundige en culturele actualiteit van Walem, Hombeek, Heffen, Leest en Muizen. In het najaar staan de deelgemeenten Leest en Muizen nog op het programma. Een uitgesproken landbouwgemeente aan de Zenne, en een verstedelijkte gemeente aan de Dijle en de Leuvense Vaart.

- *Zondag 21 september: Leest.*
- *Zondag 5 oktober: Muizen.*

Beide wandelingen starten om 14u aan de kerk. Deelname 200 fr., RIM-leden 100 fr.

Mechelen- buitenste-binnen: 'wonen in Gent'

Mechelenbinnenstebuiten organiseert elk jaar uitstappen in andere steden. Het is de bedoeling om stedelijke problemen die zich vandaag in Mechelen stellen ook elders te bekijken. Vooral het thema 'wonen in de stad' komt in 1997 uitgebreid aan bod. Ons bezoek aan Gent wordt vanuit die invalshoek ongetwijfeld een boeiende ervaring. De Gentenaar Patrick Viaene is onze gids.

- *Zondag 9 november: Gent, Sint-Pieters-station, start om 14u, deelname 200 fr. - RIM-leden 100 fr.*

25 jaar stadsvernieuwing in de 'Heembeemd'

We organiseren in oktober een studiedag die een terugblik brengt op één van de eerste en meest interessante herwaarderingsgebieden in Vlaanderen. In 1972 werd de volkswijk 'Klein Begijnhof - Heembeemd' een pilootproject van sociale stadsvernieuwing in het kader van een Europese campagne. De wijk ligt in de historische binnenstad van Mechelen. In de Middeleeuwen was het reeds een armenwijk, 'de Parochie' genaamd. De speculatieve woningbouw die voor de 19e eeuwse arbeidersgezinnen werd gerealiseerd bevorderde geenszins de hygiënische toestand van de wijk. In de 20e eeuw raakte de 'Heembeemd' in de vergetelheid. De welvaartsmaatschappij ging eraan voorbij. Vanaf de jaren 50 dreigde de slopershamer.

De krottensanering en de oprichting van karakterloze sociale woningen, meestal in hoogbouwblokken, had de stad in de jaren 50 en 60 veel schade toegebracht. Vanaf het begin van de jaren 70 duiken nieuwe begrippen en opvattingen op. 'Invularchitectuur', 'sociale renovatie', 'buurtwerk', 'inbreiding' waren termen die op

ieders lippen lagen. In 1974 werd in de 'Heembeemd' reeds een stedenbouwkundige wedstrijd georganiseerd. Door financiële, structurele en organisatorische moeilijkheden bleven tot in 1982 de verwachte resultaten uit, zodat de wijk ten prooi bleef aan verdere verkrotting en ontvolking. In dat jaar werd de 'Heembeemd' echter erkend als het allereerste herwaarderingsgebied in Vlaanderen en kwam de overheid met geld over de brug. Vanaf toen verliep alles in snel tempo. Huizen werden gerenoveerd en monumenten gerestaureerd, nieuwbouwprojecten werden gerealiseerd en er werd ook een aanvang genomen met de heraanleg van straten en pleinen.

Nu, 25 jaar na de start van het stadsvernieuwingsproject, loont het de moeite eens terug te blikken en de resultaten te evalueren. Op onze studiedag doen we dat met de wijkbewoners en met mensen die van bij de aanvang bij het project betrokken waren. Er worden wandelingen, een tentoonstelling en een praatcafé georganiseerd. Het publiek krijgt ruim de mogelijkheid om vragen te stellen en opmerkingen te maken.

- *Zondag 29 november. Reserveren is nodig. Bij de inschrijving worden ook de nodige praktische inlichtingen gegeven.*

Slotactiviteit 10 jaar RIM

Door een exclusief bezoek aan het prachtig gerestaureerde 'Huis Michiels' op de Korenmarkt sluiten we het feestjaar '10 jaar RIM' in schoonheid af. Deze barokwoning, oorspronkelijk 'de Klippel' genaamd, werd onlangs gerestaureerd. Luc Michiels, de eigenaar van het huis en de daarachter gelegen torenuurwerkmakerij, is één van de oorspronkelijke oprichters van onze vereniging. Hij is zo vriendelijk geweest om ons op 14 december uit te nodigen in zijn woning.

Zoals de traditie wil biedt RIM na de rondleiding de bezoekers een drankje aan.

- *Zondag 14 december, Huis Michiels, Korenmarkt 6, 14u, deelname 100 fr., RIM-leden gratis. Reserveren is nodig.*

Stadstoers voor groepen

Mechelenbinnenstebuiten organiseert ook het hele jaar door stadstoers voor groepen. Een groep betaalt 3000 fr. voor een rondleiding van ongeveer 3 uur.

Daarbij kan gekozen worden voor een algemene kennismaking met het heden en verleden van Mechelen, de zogenaamde 'Zicht op de Stad'-wandeling, of voor een meer gespecialiseerde thematische rondleiding.

De mogelijke thema's zijn:

- De Bourgondische droom (Mechelen 1380 - 1550);
- De schaduw van Sint-Rombouts (de invloed van de godsdienst op het stadsbeeld);
- De Begijnhofwijken;
- Rond de Mijlpaal (de industriële revolutie te Mechelen);
- Water in de straten (over de Dijle en de verdwenen vlieten);
- De dolle jaren (architectuur en stedenbouw tussen twee wereldoorlogen);
- Vergeten straten (kansarmoede en stadsvernieuwing);
- Van korstmos tot stadsmus (fauna en flora in de stad).

Voor inlichtingen en reservaties: 015/41.42.52.

Open Monumentendag: Vilvoorde

De stad Vilvoorde heeft de medewerking van RIM gevraagd voor de organisatie van de Open Monumentendag. Erik Nobels en Patrick Egels hebben hiertoe twee wandelingen voorbereid rond het thema "arbeid". Samen met een groep medewerkers uit de Vilvoordse Cultuurraad werd de lokale werkgroep OMD samengesteld.

De eerste wandeling behandelt het thema arbeid door de eeuwen heen in de Vilvoordse binnenstad. De tweede wandeling gaat over de stationswijk en de tuinvijken "Faubourg" en "Far West". Deze wandelingen worden ook beschreven in een brochure uitgegeven door de stad Vilvoorde. De teksten zijn van de hand van Patrick Egels, de foto's van Frans Geys.

De mooi geïllustreerde brochure telt 56 bladzijden en kost 100 F.

Wie belangstelling heeft kan contact opnemen met Andrea Fabre van de Dienst Cultuur van Vilvoorde (02 / 255 46 94).

Inhoudstafel RIM-Nieuws 38

Editoriaal	2
HERFSTPROGRAMMA 1997 RIM - Mechelenbinnenstebuiten.....	2
Open Monumentendag: Vilvoorde.....	7

Doelstellingen RIM V.Z.W.

RIM V.Z.W. (Restauratie Integratie Mechelen) is een vereniging die bekommerd is om de toestand van het Mechels roerend en onroerend cultureel erfgoed.

Omdat zij vindt dat dit erfgoed niet altijd juist gewaardeerd wordt, moet er iets gedaan worden om de situatie te verbeteren.

RIM V.Z.W. zal vooral aandacht hebben voor het architecturale en stedenbouwkundige patrimonium in groot Mechelen zonder daarom ander cultureel erfgoed uit te sluiten.

RIM V.Z.W. wil sensibiliseren om waardevolle oude panden in stand te houden, te restaureren en te integreren. Integreren betekent ervoor zorgen dat een oud gebouw weer nuttig gebruikt wordt, weer meespeelt in de omgeving en zichzelf zo beschermt tegen verwaarlozing.

RIM V.Z.W. wil niet gaan werken naast bestaande organisaties en initiatieven: het wil veeleer een gespreksforum worden, een uitwisselingsplatform bieden. Dit is absoluut nodig wil er een geloofwaardige en gecoördineerde aanpak komen.

RIM V.Z.W. wil zowel het grote publiek sensibiliseren als de eigenaars van waardevolle gebouwen en de overheid. Concreet wil zij het grote publiek benaderen met een regelmatig verschijnende nieuwsbrief. Er worden kontakten gezocht met eigenaars, overheid en geïnteresseerde organisaties.

Wet van 08/12/92 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer: de gegevens aangaande de RIM-leden zijn opgeslagen in het bestand beheerd door RIM v.z.w., en worden slechts gebruikt voor interne administratieve doeleinden. Het ledenbestand van RIM v.z.w. wordt niet aan derden medegedeeld. Als U wil kennis nemen van de gegevens over uw persoon in ons bestand, kan dit mits eenvoudige schriftelijke aanvraag (een kopie van uw identiteitskaart insluiten) aan RIM v.z.w., Dageraadstraat 45, 2800 Mechelen. Indien zou blijken dat onze bestanden onjuiste gegevens bevatten, zullen deze op uw aanvraag worden aangepast.